

# FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

**SZERKESZTŐSÉG:**  
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:  
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

**ELŐFIZETÉSI DÍJ:** Egész évre 8 kcr.,  
fél évre 4 kor., negyed évre 2 kor.

Kéziratok nem adatnak vissza.  
Bérmintetlen levelek nem fogadtnak el.  
Nyílt-ter soronként 40 fl.

**KIADÓHIVATAL**  
Hova az előfizetők, hirdetői és nyílttérí díjak küldendők:  
Lándfal József könyvnyomatója.

## Nagy Mihály város tervei.

Irta: Sulyovszky István.

I.

Minden városban a közintézmények összes anyagi és erkölcsi előnye a polgárok javára szolgál. Egy tervszerűen átgondolt városi *közigazgatási* politika lehet csak alkalmas a népesedés emelésére, a megélhetés könnyítésére, ha és amennyiben a fejlődés akadályai elháríthatnak és az erre vonatkozó törekvésekkel párhuzamosan a tovább haladás eszközeivel a rend, vagyon és személybiztonság megszilárdítatik, köztisztaság, közegészség, közművelődés következményei pedig kielégítettek.

A gazdaság, ipar és kereskedelem közvetlen érdekeltjei és munkásainak *létérdeke* a város konszolidált állapota. Ez közvetíti a közjóra munkálkodók erejének egyesítését. Ápolja a békét és a tudatos következetesség megszerzi az idegenek rokonszenvét. Emeli jó hírnevét és forgalmát. Ezekben megtalálja a polgárság kényelmét biztosító feltételeit is.

Minél több és nagyobb feladat teljesítése előtt áll egy város, annál erősebbnek kell lenni az összesség akaratának, kitartásának; mert csak az összes erők célirányos kihasználásának lehet eredménye az óhajtvá remélt siker, vagyis a fokozatos fejlődés.

Ott, hol a városnak nincs jövedelmező vagyona és nemcsak 53% pótdadóval, hanem adósság terhével is küzd, — ott a vármegye és az állam erkölcsi és anyagi támogatására lehet, sőt kell számítani, mert hiszen a *közművelődés, közegészség, közrendészet*, minimális szükségletének kielégítéséről szóló törvények megadják a lehetőséget segélyek nyeresére.

Most, mikor közel 12 évi távollét után Nagy Mihályba visszakérültem, *első* feladatnak tekintetem szét nézni a városban, hogy örüljek a látható haladásnak. Ámde nemcsak jót, szépet találtam felfedező utamon, hanem fájdalom hiányt, rendelleneséget, sőt hibát is. Ezeket szándékozom cikkem keretében a nagyközönséggel megismertetni, a kívánatos alkotás és javítás módjait előadni és alábbi tervezeim keretében a további munkálkodás eredményét és ennek összehatását kiemelni és szükségességét megindokolni.

Közművelődési, közegészségi és közgazdasági címzők szerint elkülönítve sorolom fel szemlém eredményét. Teszem ezt könnyebb áttekinthetőség céljából azért, mert szeretném, hogy ne csak átolvassa, hanem jól megértse minden polgár ezen nyílt megjegyzéseimet, hogy közlésem önzetlenségébe vetett bizalommal tegye bírálat tárgyává *észrevételeimet*.

1. *Városunk közművelődési* intézményeit legnagyobb sajnálatomra *hiánysoknak* kell minősítenem. Nincsen ugyanis

egyetlen *szakiskolája*; minő a földművelési, kereskedelmi, agyagipar, faragó, vagy felsőipariskola. Ilyennek létesítését tehát feltétlenül sürgősen szorgalmazandónak tartom, mert ezen szakiskolák adnak biztos kényeret a polgárság gyermekeinek.

2. A *polgári* iskolának haladéktalan államosítása iránti lépéseket nem tartom tovább elodázhatónak, mert a város magas pótdója mellett, mikor már százazreket áldozott népnevelési célokra, jövendőben *nem* nélkülözheti azon évenkénti 11000 korona hozzájárulás összegét és a polgárság nem terhelhető oly magas tandíjjal, melyet a lakosság zöme a mai nehéz válságos viszonyok között fizetni képtelen. Ennek lett kifolyása az, hogy a népnevelés nagy terhét már négy évtized óta nehezen viselő lakosság jobbainak gyermeke szorosan vett tanulás *nélkül* kerül az élet forgatagába, mit a város vezetőségének tovább tünni nem szabad.

3. Miért nincs itt Nagy Mihályban gyermekjátsszótér? Hát dalárda és turistaegyesület? Az államnak adni kell tornateret, mert a mai modern nevelés a test fejlesztésre köztudomás szerint — igen helyesen — nagy súlyt fektet. A dalárda és turistaegyesület feladata elvonni az ifjúságot más esetleges tévelygésektől, s őket kellemes szórakoztatásban részesíteni; a *szép* szeretetére rábírní, a bajtársi viszonyt egymás között megszilárdítani. Lehet-e annyi előnyt biztosító feladat megoldása

## TÁRCZA.

### Fricike.

Fricike abban a felséges tudatban, hogy leckéjét betanulta, házi feladványait elkészítette, a legnagyobb magamelegelégedéssel indult neki az utcának. Rózsás arcát enyhén simogatta a márciusi szél, valóságos léggömbre fujta sötétkék matrózblúzát, de ő mit sem törődött vele, ragyogó szeme ide-oda tekintett; játszó társat keresett.

Nadrágszebe tele színes márványgolyóval, egyik kezében egy nagyon kopott labdát lóbált, miközben megállt egy magas ház előtt s rövid melódiával füttyentett az ablakok felé. Végre egy elsőemeleti ablakon kinézett egy hölgy:

— Károly nincs már itthon, — kiálltolt le. — Tíz perccel előbb elment a színházba.

A színházba! Fricike vidám jókedvére egy sötét árnyék borult.

Ma délután gyermekelőadás van a színházban. Ali babát fogják játszani. „Közkívánatra,” így jelezte a szinlap, amit ma szünet alatt az iskola udvarára függesztettek. Aki ennek a darabnak első előadását látta, mind azt mondta, hogy borzasztóan mulatságos, fényes kiállításos darab.

De ő nem láthatta akkor sem, most sem. Pedig lángoló vágygyal gondolt rá, de ne nem merte apjának megmondani. Gyermekszeme már rég felfedezte apjának nyugtalan, aggódo tekintetét, mikor körülnézett az ebédli asztalnál ülő gyermekeken, nem hiányzik-e valamelyiknek vala-

mije, ami neki újabb gond beszerezni. Az ő tízéves kis esze már sejtette, milyen súlyos a gond s milyen nehéz lehet a sorsa annak az őröknek, kinek öt gyermeke van, akiket jó iskolába járat, tisztességesen ruház és rendszeren táplál.

Fricike gyorsan a könyökre tekint: nem, nem hála Istennek, a művésziesen beékel foltou semmi hiba. Megkönnyebbülve sóhajt fel — szegény anyuskának oly sok a varni valója öitük számára.

— Ha mind valamennyien elmennének, — szölt ebédnél az apjuk, — belekerülne egy koronába s én annyit nem adhatok. Azt pedig, hogy egyitek lássa, ti nem akarjátok, ugy-e?

— Nem, nem. — Hogy ilyen rövid szót is milyen nehéz kimondani! Mintha leragadt volna nyelvük, oly halkán szóltak egymásután: — nem, nem.

Még Fricike volt a legbátrabb. A főzellekkel együtt lenyelte a sóvárgó vágyát is és ő mondta a leghangosabban a fájó nemet.

Pedig neki esett legnehezebben. És most újra felszakítva a vérző seb: Károly elmehetett a színházba.

Rosszkedvűen dobta földre labdáját, rugott rajta egyet, hogy átrepült a tulsó oldalra, Schutzeék üveges kirakata elé. Épp azon tőprengett, ne hívja-e ki Károly helyett a kevésbé szeretett pajtást, Schutze Palt, mikor ez kilépett az ajtón. Mögötte anyja, ki utána kiállt: No szaladj csak fiam, hogy jó elől kapj helyett!

Palika olyan furcsa grimaszt csinál, hogy zsiros szája mögül kivillannak rossz fogai. Szőke, göndör haja behajlik sápadt arcába, leér vizszinü

szemébe s így, ahogy néz, most már bambán néz maga elé, egészen a falusi templomok viaszangyalaira emlékeztet. Nyulánk tagjait nem valami tiszta ruha fedi, befelé álló lábán rendületlenül fűzött cipő.

— Te is a színházba mégy? — kérdezte Fricike, labdáját ismét zsebébe rejtve.

— Ühüm. Te is?

— Nem, — nekem nincs pénzem.

— Oh, neked soha nincs pénzed, — szölt lenézőleg. Aztán csuful fintorgatva arcát, úgy beszélt tovább.

— Látod, én nem is akarok a színházba menni, mégis van rá pénzem. Ott voltam tegnapelőtt, de igen soká tartott s addig az embernek csöndbe kell lenni. Én csak azért kértem erre pénzt, mert erre biztosan adnak. És veszek rajta valamit. Gyere.

A szomszéd utcában egy kirakatban márványgolyókat láttak. Pali bement, kiválasztott egy halommal, fizetett s meglegedetten rakta zsebre a szerzeményt.

Fricike büszkén vette elő zsebéből a kis zacskót, mely tele volt márvánnyal. Ezeket nem vette, de ügyességével elnyerte pajtásaitól. Milyen szívesen neki adta volna összes márványait, csak bemehetett volna a színházba Pali helyett.

Szóltatul mentek egymás mellett egy cukrászdáig. A kirakatokban egy tál habos fánkot pillantottak meg. — Ez finom, — szölt Pali szakértően és benyitott az ajtón. De a habos fánk husz fillérbe kerül, annyi pénze nem volt már, meg kellett elégednie egy darab másfajta süteménnyel.

elől kitérni? Nem látjuk-e lépten-nyomon azt, hogy az ifjuság sok időt és erőt pazarol. Gyakran pedig az unalom lesz melegágya egyesek hibás életének.

4. Több vármegyében a földművelésügyi miniszter, a múlt évben számtalan városban *serdült koru* leányok számára hatnyolc hetes háztartási tanfolyamot rendezett. Kérdem nem lenne-e célszerű itt is a *háziasszonyi és főzési* tanfolyam rendezését illetékes helyen kérelmezni, s ezzel a háztartások nehéz de hálás feladataival minél többeket *ingyen* megismertetni?!

5. Állami elemi iskolánk és kisdudóvónk mintaszerű. Bűszkék lehetünk rá, alkalmam volt azoknak helyes vezetéséről is meggyőződni. Két hiányra rá kell mégis mutatnom, mert *fontosnak* tartom a nagy áldozat árán létesített népnevelési intézményt. Ezen oknál fogva tehát, de még azért is, mert a gyermekek sorsa *minden* gondos szülő lelkéhez van növe, célszerűnek tartom nyíltan hangoztatni annak szükségességét, hogy a felsőbb hatóságnak a tantesülettel, ezeknek a szülők és gyermekekkel a közöttük felmerülő kérdéseknek higgadt jóakaratu közvetítésére a 17 tanerős állami iskolában nélkülözhetetlennek tartom az *iskolai gondnokság megalakítását* azért, mert a százszázalékos intézményt megteremtő város vezetőire sem lehet irrealis, hogy mi történik iskoláiban?

A másik hiányon is könnyű segíteni, mely abból áll, hogy időközben az osztályvezető tanító tartson a növendékek szülőivel bizalmas megbeszélést. Ez uton sokat tud meg a tanító a gyermek jelleméről, viszont ily közvetlen érintkezés útján utbagyazhatja a tanító a kevésbé érdeklődő szülőket, s közölheti velük nézetét úgy jelenre, mint gyermekük jövődjére nézve.

Visszaidézve a múlt időt, mikor Nagymihály magyarosodása rohamlépésben haladt előre, ahhoz a régi állapothoz mérve nagy meglepetésemre azt tapasztalom, hogy ma fájdalom kevesebb magyar szót hallani

az utcán, mint 10—15 évvel ezelőtt. Mi lehet ennek oka? Ez sajnálatos tünet, mert a települést nem tekinthetem oly mérvűnek, amely az 1500 tanköteles gyermek által évenként elsajátított magyar nyelv mellőzésének arányát és mérvét hátrányosan ilykép befolyásolhatná. Gondolkozni kell tehát e szomorú tünet felett, hogy e bajon segítve legyen.

(Folytatom.)

## Fürdőidény.

Az idei fürdőidény, az eddigi rossz, esős hideg időjárás miatt nem fejlődött eddig úgy ki mint más években, amikor jó meleg idő járta már június végén. A fürdőkben mindazon által, tekintve a rossz időjárást, szép számban vannak fürdővendégek. Ha hozzávesszük még a rossz időjárás hoz a mostani rémdrágaságot, nincs mit csodálkozni rajta, hogy az idei fürdőidény alatt a fürdők nem fognak valami nagy látogatottságnak örvendeni. A magyar fürdővendégek nagyrészenek pedig megvan az a rettenetes nyavalyája, hogy a hazai nem kell neki, hanem a külföldi, ez is egyik oka annak, hogy a magyar fürdők nem olyan látogatottak, mint a minők lehetnének, ha a magyar fürdőző publikum a hazai üdülőhelyeket keresné fel s nem menne csupa nagyravágyásból külföldre.

Költségvetésünknek igen tekintélyes tétele a nyaralásra szánt összeg s az egész ország nyaraló közönsége együttvéve több milliót költ el évente arra. Nemzetgazdasági szempontból tehát nem különbös dolog, hogy a nyaralásra szánt sok millió nálunk marad-e, avagy kivándorol az országból külföldre.

Magyarország par excellence fürdőország. A világ egy államában sincs annyiféle gyógyhatású víz, mint nálunk. — A hegyvidéki fürdőtől kezdve, a tengeri fürdőkig minden fajtájú megvan, vasas, kénes, jódos, bróm, magnézium, rádium, szénsavas fürdő mindenféle változatban. A berendezések modernek, a gyógyhatás vetekszik a világ bármely fürdőjével. Egyik-másik fürdőnk páratlan fekvése és kitünő levegője miatt üdülőhelynek is nagyszerűen beválik. A Tatra a maga romantikájával, kiállja a versenyt Svájcjal.

És mégis!

A magyarországi fürdők statisztikáját olvasuk. Tátrafüred és Pöstyén kivételével egyetlen fürdőnknek sincs világhírve. Azt mondják, hogy nem reklámozzák őket eléggé. Mindenesetre ez

Pali sziszeg, dühösen mormog, védekezik. Az adakozó hölgy most jön éppen a pénztártól. Méltatlankodva löki meg Fricikét.

— Nem szégyenled magad. Ilyen haszontalan kölyök. El akarja lopni attól a szegény gyerektől a pénzt, mit én adtam neki.

S hangosan kiált a köréje gyülemlők felé: Ilyen brutális. Ez az erős természetű, jól öltözött kölyök ezt a szegény kis fickót támadja. Takarodjál ki, érted!

Védőleg nyújtja Pali felé kezét, jegyet vált neki s bevezeti a nézőterre.

Fricikét szitkok érik, ami elől gyorsan menekül kifelé. Futva röjje az utcákat, szegénnyel szívében, míg szeme könnyel teli. Elszalad házak, kertek mellett ki a mezőre, melyen túl kezdődik a nagy erdő. Leül a fűbe. Lassankint megnyugszik, elmúlik haragja, szégyenérzete és szomorúsága.

S mikor észébe jut Pali könyörgő hangja, képmutató szomorúsága, látja maga előtt bamba nézésű szemét, — hangosan elcacagja magát.

Vége a habos fánknak! Az úrhölgy bevezette a nézőterre. Ott kell maradnia az előadás végéig! csendesen, illedelmesen.

Aztán az édesanyját látta maga előtt, ki mindannyiszor, ha valami kívánsága nem teljesedhetett, vigasztalólag szólt férjéhez: de azért miénk az egész világ!

Fricike tíz éves szive dagadt a büszkeségtől s körülölelte szemével az egész láthatárt, boldogan, vidáman kiáltott fel:

— De azért enyém az egész világ!

is igaz, de hiszen a reklám haszontalan ott, ahol a közönség csalódik, többet oda nem teszi a lábát. A jó fürdőnek nem kell reklám, terjed annak a híre magától is.

Hogy fürdőinket nem látogatják eléggé, annak a magyar indolencia az oka.

Miért menjek magyar fürdőre, mikor az rossz, drága, nincs szórakozás, semmi kényelem; külföldön olcsóbban jövök ki, látok idegeneket jól szórakozni.

Ez a jól ismert frázis, amivel mindenki előáll. Megrögzött balhiedelem, hogy a komfort a külföldi fürdőhelyeken nagyobb, hogy a konyha jobb és olcsóbb. Pedig nem áll, sőt ellenkezőleg. Az élet sok külföldi fürdőben drágább és az étel rossz, megehetetlen. Magyar ember gyomra alig veszi be.

Más vezeti itt a fürdő-közönség nagy részét: a beteges hiúság, a dicsekvési mánia. Minden ember boldog, ha legalább a Stájer határról küldhet egy anizkot barátainak, hadd lássák, hogy ő külföldön nyaralt. Ha az egyik Saleburgban volt, a másik pedig Svájcban, már fitymálva beszél a salburgi nyaralóval és dicsekszik vele, milyen fényes nyaralás volt Svájcban. Minél távolabb nyaral valaki, annál előkelőbb s annál jobban lehet vele „repszteni a barátókat”.

Hány ember feláldozza kényelmét és koplal. Utközben kényeren és szalámin él, de henczeget, hogy eljutott egész Helgolandig, Blankenbergig. Lenne csak magyar fürdő divatos és jönne a külföldiek ide, nem mennének tőlünk annyian idegen fürdőre.

Ha a cél a nyaralás, az üdülés, akkor azt itthon kellemesebben elérhetjük, mint idegenben, ismeretlenek között, akik mellesleg, hogy kényelmet nem adnak, még ki is uzsorázzák a gazdagnak vélt idegent. Tény, hogy külföldön mindent kétszeresen fizet meg az ember.

Nem szólnak arról, hogy ha valaki körutazást tesz, vidéket akar látni, az érthető és helyes; tisztán azt kifogásolhatjuk, ha egy beteg embernek jó magyar fürdő és rossz külföldi között kell választania s a rossz külföldit választja csak azért, mert az divatosabb. Ha valaki otthon olcsón nyaralhatna, mondjuk a Balaton mellett, elmegy egy rongyos Steyer faluba, mert azt senki sem ismeri s arról lehet otthon meséket regélni.

Kár a hiúsáért a kényelmet és a hazafiságot feláldozni.

A magyar fürdők s üdülőhelyek ma már állanak olyan nivón, hogy a legkényesebb igénytű ember is jól érezheti magát bennük.

Miért ne keressék fel ezeket még egy kis áldozat árán is?!

## VEGYES HIREK.

— **Felelős szerkesztőnk** dr. *Kállai József* ügyvéd a mai napon két heti tartózkodásra Semmeringre utazott. Távollétének ideje alatt lapunk szerkesztéséért a kiadóhivatal vállalja a felelősséget.

— **Adomány.** *Sulyovszky István* kir. tanácsos a mai napon töltötte be 66-ik életévét. Ebből az alkalomból a nagymihályi keresztény négyeletnek örök alapítványként 1000 koronát juttatott. Az adományozó az alapítványi összeg kamatait évenként a nyomor enyhítésére rendeli fordítani. Az adakozó áldozatkészsége nem szorul méltatásra, a nemes tett önmagát dicséri. Kívánjuk, hogy *Sulyovszky István* még sok, igen sok éven át testi és szellemi frissességben ünnepelje születésnapját.

— **Előléptetés.** A pénzügyminiszter *Debrő Mihályt* a sátoraljai helyi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökét pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— **Kereskedelmi kongresszus.** Az Omke felszömpleni kerülete ezuton értesíti tagjait, hogy a f. évben augusztus 31-től szeptember 5-ig Budapesten kereskedelmi oktatásügyi nemzetközi kongresszus fog tartatni, melyre kedvezményes vasúti igazolványok is bocsátatnak ki. Tagsági díj 10 korona, mely a kongresszus pénztárosához *Lévay István* igazgató urhoz, Budapest, VII. Tökölly-ut 48—50 küldendő. Ugy a kereskedelmi oktatásügyi nemzetközi kongresszusról, mint a nemzetközi közgazdasági tanfolyamról bővebb felvilágosítással szivesen szolgál az érdeklődő Omke tagoknak *Landesman Lajos* kerületi titkár.



— **Nagy Mihály—ungvári h. é. vasut.** A kereskedelmi miniszter gróf Sztáray Sándor cs. és kir. kamarás, nagybirtokosnak, a MÁV. Nagymihályi állomásából kiágazólag Nagyzalacska, Vámoslucska, Hanajna, Fekesháza, Ubrezs, Török-ruszka, Szobráncfürdő, Katlanos, Dióska, Porosztó, Székó, Alsó- és Felsőnémeti községek határain Ungvár állomásáig szabványos nyomtávú gőzüzemű, helyi érdekű vasutvonlra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **Árvízveszedelem** volt tegnap városunkban és környékén. Pénteken megeredtek az ég csatornáik és nyolc órán át oly eső, valóságos felhőszakadás volt, hogy hasonlóra a legöregebb emberek sem emlékeznek. Szombaton reggel a Laborc folyó ijesztő módon kezdett dagadni s a politikai hatóságok táviratilag figyelmeztették a veszélyeztetett községek lakóit, hogy terményeiket helyezték biztonságba. Már a kora reggeli órákban a buza, rozs és árpa keresztek százaít sodorta a víz s ez így tartott egész napon át. A víz elérte a maximális állást, ugyszólván csapdosta a Laborchid talpfaít s minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy a hid, melynek parti pilléreit az ár teljesen alámosta, összeomlik. Több helyen utat tört magának a víz a csatornákon át s előntötte a Fürdő, Deák-utcát és Sörház utcát, olyannyira, hogy az utcákon a közlekedés teljesen megszűnt. Délután már a Sulyovszky-utca is vízben állott, azonban akkor a Laborc már apadni kezdett s a levelező árkon lefolyhatott a víz. Az Andrassy Dénes-utcának a vasut melletti részét szintén előntötte a víz, behatolt a Magyar Bükkfaipar telepébe s onnan kocsiszámra vitte a műfát. Nagy kárt okozott a gróf Sztáray Sándor téglagyárában is. *Landesman* Vilmos gőzmalma és villanytelepébe szintén behatolt a víz s ellepte a malom egész udvarát. Ennek következtében a malomban beszüntették az üzemet s tegnap éjjel sőtétben is voltunk, csupán a vasúti állomás kapott világítást. Behatolt a víz az uradalmi parkba s előntötte egész Laborcszöveget, Belten, Megyó pusztá nagy részét, a Szerelmes tanyát, Örmező, Petróc és Topolyán falak határát s mindenütt kisebb-nagyobb károkat okozott. Lasztómér, Butka, Deregyő, Abara, Ráska és Hegyi községek ismét víz alatt állanak. Homonnán oly elemi erővel hatolt a víz, hogy a Laborc folyón átvezető vashidat elvitte.

Az egész vármegyében valóságos konsternációt keltett városunk veszedelme s a délután folyamán *Thuránszky* László főjegyző és *Czakó* Ignác államépítészeti főmérnök már itt voltak, hogy az óvó intézkedéseket elrendelhesék. Erre azonban nem került a sor, mert *Somody* József szolgabíró és *Walkovszky* Béla városbíró a veszedelem ideje alatt a várost fenyegető veszélyes helyen a sörház melletti töltesen tartózkodtak és több helyen megakadályozták azt, hogy a víz városunkat elárasssa és ha a töltést kellő módon nem védik, úgy a víz menthetetlenül kitért volna. Rajtuk kívül még a városi rendőrök érdemelnek külön dicséretet, hogy a várost fenyegető veszély elhárult.

Szerencsére délután 6 órakor beállott az apadás s tartott egész éjjelen át, úgy hogy ma már a Laborc folyó medre 3 méterrel apadt s így a víz lassu lefolyása immár biztos.

— **Betörés.** Péntekről szombatra virradó éjjelen a Grosz házban levő *Klein*-féle korcsma helyiségen át a szomszédos *Ackermann* Arthur ékszerész üzemébe akartak betörni. A betörők az elválasztó falat igyekeztek áttörni és munkájuk a sikerhez közeledett, de valaki megzavarhatta őket, mert jónak látták a menekülést. A csendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket, akik a körülményekből ítélve a helyi viszonyokkal teljesen ismerősök lehetnek.

— **Vízbe fult gyermek.** Az elmúlt szombaton a sok esőzés folytán annyira megáradt a Gatóly községben átvonuló patak, hogy abba *Kovács* Mihály gazda két éves leánykája befult. A kis gyermek az udvaron játszott, atya mezei munkálatokkal volt elfoglalva s míg anyja a lakásban foglalatokodott, a kis leány az udvarról az utcára ment, úgy látszik neki indult a pataknak s ott lelte halálát. *Kovácsné* midőn észrevette, hogy gyermeke nincsen az udvaron, keresésére indult, azonban már csak hulláját találta a víz felületén. A csendőrség jelentése alapján *Klonfár* Alajos kir. albiró, dr. *Löcherer* Lőrincz és dr. *Guttman* Lipót

orvosok kíséretében kiszállt a helyszínére s miután a kis hullát felboncolták, annak eltemetése megengedett. Gondatlanság miatt a szülők ellen az eljárás folyamatba tétetett.

— **Adózók figyelmebe.** A folyó évi III. oszt. kereseti adó kiszámítási javaslatok július hó 29-től augusztus 6-ig terjedő 8 napon át a városházán közszemlére ki vannak téve. Figyelmeztetnek az adózók, hogy a saját, vagy másokat érdeklő adó-javaslatra nézve észrevételeiket ez idő alatt megtehetik. Az észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatásnál nyújtandók be, s utóbb pedig az adótárgyaláson terjesztendő elő.

Városi előljárásság.

— **Miniszteri biztosok a népiskolákban.** A jövő évre a népiskoláknál érdekes újítás fog életbe lépni. A hatodik osztályt végző fiutanolúkat külön vizsgáztatják egy külön miniszteri biztos jelenlétében, kit a miniszterium küld ki. A bizonyítványokat is ki kell adni minden hatodik osztályt végzett tanulónak és ezt is a miniszteri biztos írja alá, mert egyébként a bizonyítvány nem érvényes. Ezen újításra — melyet törvényjavaslat formájában most terjesztettek a parlament elé — azért van szükség, mert az új képviselőválasztási törvény értelmében a végbizonyítvány felmutatásával nyerneket jogot a hat osztályt elvégzettek a választásra.

— **Népfőkelők szemléje elmarad.** A honvédelmi miniszter urnak 10828. eln. számú rendeletére hivatkozással közhírré tesszük, hogy a népfőkelők időszakos szemléje a folyó évben nem fog megtartatni. Városi előljárásság.

— **Iskolai értesítés.** A nagymihályi polgári fiu- és leány iskola az 1913—14. iskolai évben négy osztállyal nyílik meg. Beírások a *leányiskolába* augusztus hó 26-tól szeptember 2-ig, a fiuiskolába szeptember 2-től 6-ig tartatnak. A elemi iskola V., illetőleg VI. osztályát végzett tanulók a polgári iskola II., illetve III. osztályába vétetnek fel. Szombaton és a többi napok délutánjain tanítás nincsen. Tandij a vidékieknek 60 K, helybelieknek 100 korona. Kötőnő előmenetelű és szegénységüket igazoló tanulók tandíjmentesek; tanítók gyermekei — mások szegénységi bizonyítvány alapján — kedvezésben részesülnek. Azon tanulók, akik a polgári iskolából a gimnázium magasabb osztályába öhajtanak átlépni, *latin nyelvi tanfolyamra* iratkozhatnak be. Tandij egész évre 30 korona, mely harmadévi részletekben is fizethető. Bármely megkeresésre azonnal ad kimerítő választ az iskola tulajdonosa *Deák* István, igazgató.

**10** koronát takarít meg mindenki, aki ötletőnyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Mérték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetekben. Legújabb divatu szabás.

Felelős szerkesztő: **DR. KALLAI JÓZSEF.**

## Hirdetések.

### Pályázati hirdetés.

A nagymihályi polgári leányiskolánál két tanítónői állás töltendő be. Okl. matematikusok és azon okl. nyelvészek, kik a német nyelvet is taníthatják, okmány-másolataikkal felszerelt ajánlataikat folyó évi augusztus hó 20-áig küldjék be az igazgató-ságához. Az állás nyugdíjkepes és augusztus hó 30-án elfoglalandó.

Nagymihály, 1913. július 22.

**Deák István**  
igazgató.

**NESTLÉ FÉLE**  
**régbevált GYERMEKLISZT**  
a legjobb és legolcsóbb  
DOBOZA K. 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN  
Próbadobozt ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wen. I. Biberste 199

2444/913. tkv.

### Árverési hirdetményi kivonat.

Schwarz Samu bánóci lakos végrehajthatónak Schön Salamon bánóci lakos vgt. szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 4988 kor. tőke, illetve 1904. január 4-től járó 5% kamatai, 290 K 90 f perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelen kérvényért 74 korona és a még felmerülő költségeknek, valamint a csatlakozott Keller Adolf 400 kor. s jár.-ból álló követelésének kielégítése végett a nagymihályi kir. bíróság területén lévő a bánóci 209. sz. tjkben A 30/3 hrsz. a felvett s B. I. alatt Schön Salamon vgt. szenvedő nevű álló illetőségre 830 korona zennel megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeltek.

Az árverésre határidőül **1913. évi augusztus hó 28 ik napjának d. e. 9 órája** Bánóc birájának házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozik tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 83 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a Vn. 25. §-a értelmében és esetében a hivatkozott szakaszban jelzett jogkövetkezmények terhe alatt a bánatpénzt lefizetni illetve kiegészíteni.

Az ingatlanjuttalékok a kikiáltási ár  $\frac{2}{3}$ -ánál, alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Nagymihály, 1913. július 22-én.

A nagymihályi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

**Garbinszky**, kir. albiró.

## Műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

### géplakatos műhelyemet

az Andrassy Dénes-utca 11. szám alá (a szolgabírói hivatal szemből) helyeztem át.

Ellátalak mindenféle **gépjavításokat**, **vasablakok**, **vasajtók** és **sirkerítések** készítését a legutányosabb árak mellett.

Raktáron tartok mindenféle **sirkereszteket** óriási választékban.

Továbbá elvállalok **kutfurásokat** 20 cm.-től egész 100 cm. nagyságu furókkal jótállás mellett.

A n. é. közönség pártfogásáért esd

### Novakószky Lajos.

687—1913. végr. sz.

### Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. bíróság 1913. évi Sp. II. 619. sz. végzése következtében Dr. Füzesséry Tamás ügyvéd által képviselt torontáli butorgyár r.-t. javára 240 K — fillér s jár. erejéig 1913. június hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1086 K — f becsült következő ingóságok u. m. butorárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. bíróság 1913. évi V. 46/2 számú végzése folytán 240 K — f tőkekövetelés, ennek 1913. évi apr. hó 7-től járó 5% kamatai,  $\frac{1}{3}$  % váltódíj és eddig összesen 94 K 80 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagymihályban alperes üzletében leendő megtartására **1913. évi augusztus hó 19-ik napjának** d. u. 3 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagymihály, 1913. július 30.

**Fodor József**, kir. bir. végrehajtó.

Eladó egy 8 méter hosszú és 6 méter széles tölgyfából épült szétszedhető istálló épület. Bővebb felvilágosítást ad: **Mathiász József.**

# LÁNDAI JÓZSEF



KÖNYV-, PAPIR- ÉS  
IRÓSZER-RAKTÁR



KÖNYVNYOMDA ÉS  
KÖNYVKÖTÉSZET



A „FELSŐ-ZEMPLÉN“ POLITIKAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

TELEFON 8. SZ.

NAGYMIHÁLY.

TELEFON 8. SZ.

Mindennemü nyomtatványok, u. m. községi-, ügyvédi-, köz- és körjegyzői hivatalos, továbbá takarékpénztári és egyéb intézeteknél szükségelt nyomtatványok, báli és lakadalmi meghívók, táblázatok, gyászlapok, névjegyek, egyházi-, iskolai- és uradalmi nyomtatványok, falragaszok, stb. stb. a legrövidebb idő alatt pontosan készítettnek.

Közvetlen összeköttetésem a legnagyobb papirgyárakkal lehetővé teszi, hogy nyomtatványaimhoz a legjobb minőségű papirost adjam s azokat a legjutányosabban számítsam.



**ETERNIT**

Elárusítóhely Nagymihály és környéke részére:

**BRÜGLER LAJOS.**

A kassai iparművészeti kiállításon  
állami nagy aranyéremmel kitüntetve.

**Kassai butorkészítő iparosok  
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.**

Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

**KASSA, FŐ-UTCA 10. SZ. I. EMELET.**

Állandó butorkiállítás.

## Hársfalva gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely

Vasuti állomás, Posta- és távirtd. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, özöndos hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők. **Gyógyvize kitünő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépaganatok, hólyaghurut specifus a görvélyes csont bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histeria, szédülés, nehéz légzés, hidochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. **Hársfalva (Beregmege.)**

## DZSUPPA ISTVÁN

ELSŐRANGU URI- és NŐI CIPÉSZ  
NAGYMIHÁLY., Kazinczy-utca 7. szám. (Henzelmann-féle ház.)

Készít mérték szerint

### URI- és NŐI CIPŐKET

angol, francia és magyar modell szerint.

Fájós lábakra és lúdtalpakra nagy gondot fordítok. — Kizárólag csak kézi munka.

Sürgős rendelések 24 óra alatt készülnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri

**Dzsuppa István**  
uri- és női cipész.

**KOLLARIT-  
BÖRLEMEZ** RUGANYOS VIHAR-  
BIZTOS és IDOTÁLLÓ  
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ



## KOLLARIT- BÖRLEMEZ

kaucsuks kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemeze.

**A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.**

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Nagymihályon kapható:

**LÖFFLER NOA** vaskereskedőnél.